

13 Ιανουαρίου 1822

Καθιερώνεται η γαλανόλευκη σημαία

Η Πρώτη εθνοσυνέλευση του επαναστατημένου Ελληνισμού πραγματοποιήθηκε στην Πιάδα, κοντά στην Επίδαυρο και γι' αυτό, «της Επιδαύρου» ονομάζεται. Ξεκίνησε στις 20 Δεκεμβρίου 1821 και διάρκεσε ως τις 16 Δεκεμβρίου 1822. Την πρωτοχρονιά του 1822, ο πρόεδρος της, Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, εξέδωσε την πανηγυρική διακήρυξη της Ελληνικής Ανεξαρτησίας. Είναι το πρώτο επίσημο κείμενο του ελεύθερου ελληνικού κράτους στον διεθνή χώρο:

«Εν ονόματι της Αγίας και Αδιαιρέτου Τριάδος:

Το Ελληνικόν Έθνος, το υπό την φρικώδη οθωμανικήν δυναστείαν, μη δυνάμενον να φέρη τον βαρύτατον και अपαραδειγματίστον ζυγόν της τυραννίας και αποσείσαν αυτόν με μεγάλας θυσίας, κηρύττει σήμερον δια των νομίμων παραστατών του, εις εθνικήν συνηγμένων συνέλευσιν, ενώπιον θεού και ανθρώπων, την πολιτικήν αυτού ύπαρξιν και ανεξαρτησίαν».

Στις 13 Ιανουαρίου 1822 κι ενώ οι οπλαρχηγοί έλειπαν στον Ακροκόρινθο, η εθνοσυνέλευση αποφάσισε την κατάργηση όλων των διακριτικών της Φιλικής Εταιρείας και την αντικατάστασή τους με άλλα. Ανάμεσα σ' αυτά ήταν και η σημαία της που αντικαταστάθηκε από τη γαλανόλευκη του Γιάννη Σταθά (βλ. 12.8.1807). Την επομένη, 14 του μήνα, οι Φιλικοί απάντησαν με την εκπόρθση του Ακροκόρινθου. Το πάρσιμο του κάστρου πανηγυρίστηκε με ενθουσιασμό από τους πληρεξούσιους. Ο πορθητής του, Δημήτριος Υψηλάντης, εκλέχτηκε πρόεδρος του βουλευτικού στις εκλογές που είχαν προγραμματιστεί για τις 15 Ιανουαρίου. Κι ο συναγωνιστής του Θεόδωρος Κολοκοτρώνης διορίστηκε στρατηγός.

1915: Ισχυρός σεισμός χτυπά την πόλη Αβετζάνο της κεντρικής Ιταλίας, σκοτώνοντας 30.000 άτομα.

1929: Πεθαίνει ο Μάρσαλ Γουάϊτ Ερπ που μαζί με τα αδέρφια του το 1881 εξόντωσε την συμμορία των Κλάντον στην περιοχή Ο.Κ. Κόραλ.

1941: Φθάνει για συνομιλίες στην Αθήνα ο αρχηγός των συμμαχικών δυνάμεων Μέσης Ανατολής, στρατάρχης Πέρσιβαλ Ουέιβελ. Οι συνομιλίες δεν κατέληξαν σε συμφωνία, καθώς οι Άγγλοι δεν ήταν διατεθειμένοι να στείλουν ικανοποιητικές δυνάμεις στην Ελλάδα, τη μόνη μαχόμενη στην Ευρώπη χώρα.

1963: Ο Νικόλας Γκρουνίτζκι ανατρέπει με στρατιωτικό πραξικόπημα τον πρόεδρο της Δημοκρατίας του Τόγκο, Σιλβάνο Ολύμπιο, που σκοτώνεται. Ο ίδιος ανατράπηκε το 1967 από άλλο στρατιωτικό πραξικόπημα.

1978: Πεθαίνει ο πρώην αντιπρόεδρος των ΗΠΑ, Χιούμπερτ Χάμφρεϊ.

1988: Πεθαίνει ο Τσιανγκ Τσινγκ Κούο, γιος του Τσιανγκ Κάι Σεκ και πρόεδρος της Ταϊβάν απ' το 1978 κι έπειτα.

1993: Ο πρώην ηγέτης της Ανατολικής Γερμανίας Έρικ Χόνεκερ, υπεύθυνος για το χτίσιμο του «Τείχους του Βερολίνου», αποφυλακίζεται και καταφεύγει στη Χιλή.

2012: Σε ηλικία 87 χρόνων, πεθαίνει ο Ραούφ Ντενκτάς, υπέρμαχος της διχοτόμησης και ηγέτης των Τουρκοκυπρίων από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας (1960) μέχρι και το 2004, ουσιαστικά ο δημιουργός του ψευδοκράτους της Βόρειας Κύπρου (του και «του Ντενκτάς» επονομαζόμενου).

Η 13^η Ιανουαρίου στον πολιτισμό

13 Ιανουαρίου 1908

Τα πρώ τα χιλιόμετρα με αεροπλάνο

Το Μεγάλο Βραβείο Αεροπορίας ήταν 50.000 γαλλικά φράγκα. Θα το κέρδιζε, όποιος κατάφερνε να πετάξει με αεροπλάνο χίλια μέτρα, διαγράφοντας κύκλο. Μεγάλη η πρόκληση για τον 34χρονο Ανρί Φαρμάν. Στις 13 Ιανουαρίου 1908, έσυρε το διπλάνο του ως το Ισί της Γαλλίας όπου θα γινόταν η προσπάθεια και το απογείωσε. Ενάμιση λεπτό αργότερα, το βραβείο ήταν δικό του. Είχε καλύψει κάτι λιγότερο από 1.600 μέτρα κι ήταν ο πρώτος άνθρωπος, που έσπασε το φράγμα του ενός χιλιομέτρου σε πτήση.

Στους επόμενους μήνες, το ρεκόρ του Ανρί Φαρμάν βελτιωνόταν όλο και περισσότερο. Στις 30 Οκτωβρίου 1908, ο Φαρμάν ήταν έτοιμος να πραγματοποιήσει το μεγάλο του όνειρο: Ένα αεροπορικό ταξίδι. Το διπλάνο του «Βουαζέν («ταξιδιώτης») Φαρμάν», ήταν εφοδιασμένο με ένα πρωτοποριακό όργανο: Το πηδάλιο κλίσεως, πρώτο στο είδος του. Χάραξε τη διαδρομή του σ' ένα χάρτη βάζοντας σημάδια χωριά, ποτάμι και σιδηροδρομικές γραμμές για να μη χαθεί κι απογειώθηκε από το Μπουί. Περίπου μισή ώρα αργότερα, προσγειωνόταν με επιτυχία στη Ρενς. Το πρώτο ταξίδι με αεροπλάνο πάνω από τη γη ήταν γεγονός. Ο Φαρμάν είχε καλύψει απόσταση 26,5 χλμ. Τον ερώτησαν, πώς του φάνηκε η πτήση, και εκείνος απάντησε:

«Είναι χαρά ν' αρμενίζεις πάνω από τα κεφάλια του πλήθους».

Ύστερα από οχτώ μήνες, στις 25 Ιουλίου 1909, ο επίσης Γάλλος Λουί Μπεριό, θα πραγματοποιούσε την πρώτη πτήση πάνω από τη θάλασσα: Απογειώθηκε από το Λε Μπαράκ, κοντά στο γαλλικό Καλέ, και πέταξε πάνω από τη φουρτουνιασμένη Μάγχη. Προσγειώθηκε κοντά στο Ντόβερ, έπειτα από πτήση που κράτησε 37 λεπτά, καλύπτοντας απόσταση 37,5 χλμ. Για τον Μπεριό, το βραβείο ήταν μια βροχή από παραγγελίες: Του ζήτησαν να κατασκευάσει εκατό αεροπλάνα σαν το δικό του. Και το δικό του ήταν το πρώτο επιτυχημένο μονοπλάνο στον κόσμο.

1691: Πεθαίνει ο Βρετανός ιεραπόστολος Τζορτζ Φοξ, ιδρυτής της αίρεσης Κοινωνία των Φίλων, ή αλλιώς Κουακέροι. Γεννήθηκε το 1624.

1895: Πρώτη συνεδρίαση της Οργανωτικής Επιτροπής της πρώτης σύγχρονης διεθνούς Ολυμπιάδας (1896) με πρόεδρο τον τότε διάδοχο Κωνσταντίνο και αντιπρόεδρο τον Ιωάννη Φωκιανό. Στο τραπέζι, η προσφορά 920.000 χρυσών λιρών για την ανακατασκευή του Παναθηναϊκού Σταδίου από τον Έλληνα ευεργέτη Γεώργιο Αβέρωφ.

1898: Ο Γάλλος συγγραφέας Εμίλ Ζολά δημοσιεύει στην εφημερίδα «Ορόρ» («Αυγή») το άρθρο του με τίτλο «Κατηγορώ», με το οποίο κατηγορούσε την γαλλική κυβέρνηση για συγκάλυψη στην υπόθεση Άλφρεντ Ντρέιφους. Η υπόθεση επανεξετάστηκε κι ο Ντρέιφους αθωώθηκε.

1910: Μεταδίδεται για πρώτη φορά ζωντανά από το ραδιόφωνο η Όπερα της Νέας Υόρκης, με τα έργα «Παλιάτσοι» και «Καβαλερία Ρουστικάνο».

1919: Γεννιέται ο Αμερικανός ηθοποιός Ρόμπερτ Στακ, γνωστός για τον ρόλο του Έλιοτ Νες στην τηλεοπτική σειρά «Οι Αδιάφθοροι».

1945: Πρεμιέρα (στη Μόσχα) της 5^{ης} Συμφωνίας του Σεργκέι Προκόφιεφ, με διευθυντή ορχήστρας τον ίδιο.

1962: Ο ως τότε καλύτερος μπασκετμπολίστας όλων των εποχών, Ουάιλτ Τσάμπερλεν, σημειώνει 73 πόντους με τους «Φιλαδέλφεια Γουόριορς», στη νίκη τους επί των «Σικάγο Μπουλς» με 135 – 117.

1999: Ο 37χρονος (Αιρ) Μάικλ Τζόρνταν, ο καλύτερος μπασκετμπολίστας όλων των εποχών, ανακοινώνει ότι σταματά το μπάσκετ και καταθέτει τη φανέλα με τον αριθμό 23 των Σικάγο Μπουλς, στους οποίους ανήκε. Επανήλθε στις 30 Οκτωβρίου του 2001 και αποχώρησε οριστικά στις 16 Απριλίου του 2003.

2017: Σε ηλικία 64 χρόνων, πεθαίνει ο δημοφιλής καλλιτέχνης, Τζιμης Πανούσης. Είχε γεννηθεί στις 12 Φεβρουαρίου του 1954.